

Text: JORDI BADIA / Fotos: FLORENCI VALLÈS I JORDI BADIA

La Manresa marinera

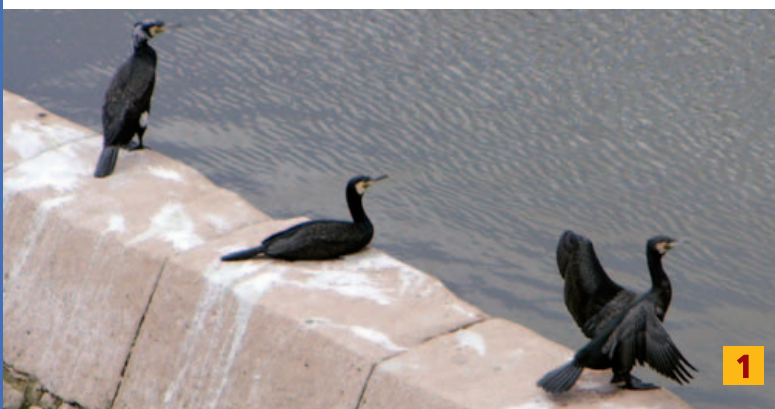
Manresa no destaca precisament pels seus atributs com a vila marinera, tanmateix en té alguns. D'una banda, al sud del terme afloren les roques clares d'origen sedimentari marí on abunden els fòssils de petxines, nummulits, erifons de mar i coralls. Un volt pel Mal Balç ens transporta a un mar de 37 milions d'anys enrere. La interpretació d'aquesta història geològica la trobareu ben exposada al Museu de Geologia Valentí Masachs de l'EPSEM i a la sala de formació del paisatge del Museu Comarcal de Manresa, presentats al **Pou** del desembre 2007, i amb una comoditat insultant al web *El Medi Natural del Bages* de la delegació del Bages de la ICHN.

De l'altra, Manresa té l'estany de l'Agulla amb vocació marinera per cantar-hi havaneres i per acollir poblacions nombroses de dues espècies d'ocells típics del litoral marí que ens visiten regularment cada hivern: el gavià argentat i el corb marí. Al contrari del tropell d'humans estiuencs a la costa, el gavià i el corb marí són hivernants vinguts del litoral cap a terra endins.

El gavià argentat és un ocell gros, de fins a 1,5 metres d'envergadura alar, més gran que les gavines. Els adults tenen el cos i el cap blancs, les ales vistes per sobre d'un gris argentat llis i les potes i el bec, potent i amb la punta corbada avall, de color groc. Els joves, en canvi, tot i que són de mida quasi tan gran com els adults, tenen el plomatge clapejat de marró i gris fosc.

guet lleig, un intrús ben negre: el corb marí. El corb marí és un ocell parent dels pelicans i més gros encara que el gavià. Destaca pel seu color íntegrament negre, excepte la taca blanca de la ganta i els joves que tenen el pit blanquinós. A l'hivern, a la costa mediterrània catalana arriben corbs marins procedents de la costa atlàntica del nord d'Europa. Alguns d'ells remunten la vall del Llobregat, però sense allunyar-se dels dos rius, el Llobregat i el Cardener, o de les masses d'aigua amb peixos com la de l'Agulla. Se'ls troba també al riu Cardener a Manresa ciutat, sobretot entre el pont de Sant Francesc i el Pont Vell. A l'estany de l'Agulla prefereixen l'àrea protegida amb plantes aquàtiques, més discreta.

Els corbs marins solen volar en direcció ben fixada, en formació de poca exemplars, cadascun amb el coll estirat endavant i en un vol d'aletejos ràpids, treballós. És freqüent veure'ls posats a les roques que sobresurten del riu, damunt de les rescloses o a les branques dels arbres de ribera. El corb marí té una postura característica amb les ales ben esteses, com les d'un ratpenat, per deixar-les eixugar al sol. Posat a l'aigua té una línia de flotació baixa; sura poc, només emergeix el capdamunt de l'esquena, el coll i el cap. En canvi, és un excel·lent nedador i sobretot cabussador. Es submergeix a la recerca de peixos petits, als qual persegueix activament sota l'aigua i captura amb destresa. Igual com la filera de pescadors de la riba, la presen-

El gavià argentat sol moure's en grans estols. S'ha acostumat a conèixer amb l'home i a aprofitar-se de les seves activitats, ja sigui allò que les barques de pesca descarten, els cucs i insectes que descobreix un tractor al llaurar un camp o les deixalles orgàniques llençades a un abocador.

El principal motiu d'interès dels gavians per Manresa és el seu abocador comarcal. Al Mal Balç, rondant l'abocador, sovint se'ls pot veure a centenars i sentir-ne els crits com rialles sarcàstiques. Ja avançat el matí, amb el corrent tèrmic ascendent del Mal Balç assolit, els gavians s'enlairen planant en cercles. Llavors en grupets i en vol harmònics, aparentment sense esforç, es dirigiran cap a l'estany de l'Agulla creuant el cel de la part est de la ciutat. A l'Agulla se'ls troba els migdies, reposant tranquil·lament al centre de l'estany, el més lluny possible de l'importuni dels usuaris humans del parc. A la tarda, quan la llum comença a decaure, els gavians a poc a poc també marxen de l'Agulla. Molt probablement els gavians visitants de Manresa formin part de la colònia de cria establerta a les illes Medes i siguin sobretot joves i subadults.

Entre l'estol de gavians que naveguen a les tranquil·les aigües de l'Agulla, si ens hi fixem bé podem descobrir-hi, com un ane-

cia de corbs marins és fidel indicadora de l'existència de peixos a les aigües d'un riu. El corb marí és un ocell espantadís, que fugirà si intentem acostar-nos-hi.

Tant el gavià com el corb marí són espècies que han augmentat llurs poblacions hivernants a Catalunya. El corb marí ha passat de ser molt rar a principis de la dècada del 1990 als rius de l'interior a ser actualment força abundós durant l'hivern.

Manresa no té mar, però sí la seva ambaixada regentada per gavians i corbs marins. ■

Fotografies:

Pàgina esquerra: Cel de gavians volant en cercle damunt Manresa.

1. Tres corbs marins prenen el sol damunt d'una resclosa del riu Llobregat, un d'ells amb el posat característic d'ales esteses per eixugar-les.

2. Un grup de gavians planen amb elegància, com un ballet clàssic suspès al cel, mercès a les llargues i estretes ales.